

I Tilslutning til det ærede Medlem Hr. Thorhauge vil jeg henstille, at vi undgaar Arkitekternes Medarbejde ved denne Lovs Praktisering. Ogsaa her er jeg i Uoverensstemmelse med mit Partis ærede Ordfører; det maa jeg finde mig i, jeg maa fortrøste mig til, at min Erfaring ude fra det praktiske Liv gennem 20 Aars Arbejde fuldt og helt staar Maal med den Erfaring, som det ærede Medlem inde fra sit Kontor har været i Stand til at erhverve sig, ikke ved Administrationen af denne Lov, men af Loven af 4. Oktober 1919. Jeg maa meget advare imod, at vi drager Arkitekterne med ind i denne Lovs Praktisering, thi ellers vil det gaa saaledes, som det er gaaet med Loven af 4. Oktober 1919, at dels Jordlovsudvalget og dels Arkitekterne trænger ind, og det bliver dyrere, det kan man i Administrationen se. Og saa siger man til Jordlovsudvalget: Er det dog ikke muligt at tilvejebringe Bespareser? Og saa skal disse Bespareser tilvejebringes paa Grundlag af, at man skyder de menige Medlemmer af Kommissionerne og deres Indfyldelse paa Sagernes Afgørelse til Side, til Fordel for hvad? For Jordlovsudvalget og Arkitekterne, det vil sige, at Kontorstyret breder sig paa Bekostning af de praktiske Mænds Indfyldelse, men det vil efter min Mening være meget uheldigt og meget uretfærdigt. For mig staar det saaledes, at disse Medlemmer sammen med Formanden i det store og hele har udført et udmærket Arbejde ved denne Lovs Gennemførelse.

Nu kan man naturligvis rette det Spørgsmaal til mig: Tror du nu alligevel ikke, at Arkitekternes Medarbejde vil have Betydning? Jeg siger: jo, til en vis Grad, men ogsaa kun til en vis Grad. Og naar de Forandringer bliver foretaget, som her er bragt i Forslag, er det jo Meningen, at man vil nærme ogsaa Bygningernes Størrelse og Udseende i betydelig Grad til de Bygninger, som opføres efter Loven af 4. Oktober 1919; men saa kunde man godt fra Overledelsens Side stole paa de Mænd, der er skolet i det praktiske Livs Arbejde, ved denne Lovs Gennemførelse og tro, at de er i Stand til at udnytte de Erfaringer, de har vundet gennem Administrationen og med Arkitekternes Medarbejde. Jeg siger intet som helst ondt om dette Arkitekttilsyn for Loven af 4. Oktobers Vedkommende. Jeg tror, at Arkitekterne gaar til deres Arbejde med redelig Villie og viser megen Forstaaelse af, hvorledes Opgaven bør løses; men paa den anden Side gør de absolut Tingene mere

bekostelige og besværlige, end det er nødvendigt, og det er der ingen som helst Grund til. Hvis man har den Tillid til de Mænd, der har udført dette Arbejde i mange Aar trindt omkring i Amøerne, at de er i Stand til at drage deres Slutninger fra det ene Tilfælde til det andet, kan man trygt overlade til dem uden Arkitekternes direkte Bistand at afgøre, hvorledes disse Bygninger skal indrettes og se ud, samt stole paa, at der fremkommer absolut lige saa solide Bygninger, som hvis man havde det mest kostbare Arkitekttilsyn.

Jeg vil henlede den højtærede Ministers og det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa Ønskeligheden af at foretage en Ændring i § 18. Det hedder i Lovforslagets § 18, 1ste Stykke: „Paa Ejendommen skal vedligeholdes et almindeligt Jordbrug og til enhver Tid holdes den dertil fornødne Besætning og Inventarium.“ Det har adskillige Gange voldt Vanskeligheder, navnlig i de Egne, hvor man har været inde paa i meget stor Udstrækning at dyrke større eller mindre Dele af Areal et havemæssigt, med Grønsager og den Slags Ting, der kan afsættes paa nærmeste Købstads Torv, eller hvor man har plantet Frugttræer og Frugtbuske o. lign., hvorved man kun faar et lille Areal tilbage til at avle Fodermidler paa. Det er da meget besværligt for den paagældende ifølge denne Paragrafs Bestemmelse at være tvunget til at holde en saa stor Besætning som den, der er nødvendig, hvor det er et almindeligt Husmandsbrug, der drives paa en saadan Lod. Bestemmelsen har derfor virket generende i adskillige Tilfælde. Ved Revisionen, jeg tror, det var i 1914, lykkedes det mig at faa Folketingets Tilslutning til at ændre det saaledes, at man i de Tilfælde, hvor der gennem Tilplantning eller paa anden Maade var fremskaffet lige saa stor Pantesikkerhed, som hvis hele den paabudte Besætning forefandtes, kunde man give Tilladelse til at se bort fra denne Bestemmelse. Det blev vedtaget her i Folketinget, men Landstinget var tilbageholdende, forsigtigt, overvejende og regulerende, hvorfor det regulerede Bestemmelsen ud. Men hvis vi nu kan enes om det i Folketinget, er det jo muligt, at det nuværende Landsting ikke er lige saa betænkeligt.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par Bemærkninger i Anledning af Udtalelser, den højtærede Minister fremkom med ved Lovforslagets Fremsættelse. Den højtærede Minister siger der som Begrundelse